

Causal Factors Affecting the Parcel Operational Effectiveness of Tertiary Level Hospital in Phitsanulok Province

Wanwisa Sittigool^{1*}, Sapon Jakboonyalak¹

¹ Buddhachinaraj Hospital Phitsanulok, Phitsanulok Provincial Public Health Office, Ministry of Public Health, 65130 Thailand

* Corresponding author E-mail: meddevice.bud@gmail.com

ARTICLE INFO

Article history:

- Received 5 February 2022

- Revised 1 March 2024

- Accepted 1 April 2024

Keywords:

causal factor, parcel operational effectiveness, tertiary level hospital

---

ABSTRACT

Background: Supplies management is one of the emphasis missions of every government agency, especially health organizations that must manage supplies to be successful, including personnel, capital, materials and equipment, methods of working machinery and management, especially human resources, and Money is a more important factor than any other resource.

Aim: The purpose of this research was to study 1) the level of the parcel operational effectiveness of Tertiary Level Hospital Phitsanulok Province; 2) test the consistency of the developed model for a causal relationship between factors affecting the parcel operational effectiveness with the empirical data; and 3) explore the direct, indirect and total influences of causal factors affecting the parcel operational effectiveness of Tertiary Level Hospital Phitsanulok Province.

Methods: There were 285 participants used as a sample group. A path analysis model tested the consistency of the developed model for the causal relationship between factors affecting the operational effectiveness with the empirical data and to explore the direct, indirect, and total effects on the operational effectiveness.

Results: The results of the study were as follows: 1) the parcel operational effectiveness of Tertiary Level Hospital Phitsanulok Province was at a low level; 2) Results consistent with the empirical data from the index criteria used to test the consistency of the developed model, A model consistent level up to standardized. Conclusions The developed model for causal relationship was consistent with the empirical data; and 3) Administrators' leadership, personnel's morale, personnel's participation, organizational atmosphere, and information technology had a direct, indirect, and total direct effect on the parcel operational effectiveness at a significant level of .01.

Conclusions: the personnel's participation, organizational atmosphere, and information technology have a direct on parcel operational effectiveness by linking personnel's morale.

39

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุ

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุ ของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

วันวิสาข์ สิทธิกุล^{1*}, โสภณ จักรบุญญารักษ์¹

¹ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก, กระทรวง
สาธารณสุข, ประเทศไทย 65000

* Corresponding author E-mail: meddevice.bud@gmail.com

ข้อมูลบทความ

ประวัติบทความ

- รับ 5 กุมภาพันธ์ 2565

- แก้ไข 15 มีนาคม 2567

- ตอรับ 1 เมษายน 2567

คำสำคัญ

ปัจจัยเชิงสาเหตุ, ประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุ, โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ

บทคัดย่อ

ความเป็นมา การบริหารงานพัสดุ เป็นภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง โดยเฉพาะองค์กรทางสุขภาพ ที่จะต้องบริหารงานพัสดุให้ประสบความสำเร็จ โดยมีปัจจัยสำคัญ ได้แก่ บุคลากร เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ วิธีการท างานเครื่องจักร และการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรคนและ เงินเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งกว่าทรัพยากรอื่น

วัตถุประสงค์การวิจัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก 2) ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) ศึกษาหน้าหนักของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

วิธีการดำเนินการวิจัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 285 คน ใช้สถิติ Path analysis ในการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์และน้ำหนักของอิทธิพล

ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับน้อย 2) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากเกณฑ์ดัชนีที่ใช้ทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีระดับความสอดคล้องกลมกลืนผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดทุกดัชนี สรุปได้ว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ขวัญกำลังใจของบุคลากร การมีส่วนร่วมของบุคลากร บรรยากาองค์กร และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อมและอิทธิพลรวม ต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 การมีส่วนร่วมของบุคลากร บรรยากาองค์กร และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพลทางอ้อม โดยส่งผ่านขวัญกำลังใจของบุคลากร

สรุป การมีส่วนร่วมของบุคลากร บรรยากาองค์กร และเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานพัสดุโดยการเชื่อมโยงกับขวัญกำลังใจของบุคลากร

การบริหารงานพัสดุ เป็นภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง โดยเฉพาะองค์กรทางสุขภาพ ที่จะต้องบริหารงานพัสดุให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีปัจจัยสำคัญ ได้แก่ บุคลากร เงินทุน วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการท างานเครื่องจักร และการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรคนและ เงินเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งกว่าทรัพยากรอื่น ๆ ด้วยเหตุผลที่ว่าเงินและคนสามารถจะแก้ปัญหาการบริหารงานได้ทุกอย่าง แต่ปรากฏว่าไม่เป็นความจริงเสมอไป เพราะทรัพยากรประเภทพัสดุหรือการจัดการงานพัสดุก็มีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานไม่น้อยกว่าทรัพยากรด้านอื่น อันเป็น เครื่องมือที่ช่วยให้การบริหารงานพัสดุมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดซื้อ จัดจ้าง การปฏิบัติงานพัสดุต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ 2560 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ 2560 และกฎกระทรวง ซึ่งต้องปฏิบัติงานด้วยความคุ้มค่า ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ทันต่อเวลา ทันความ ต้องการของผู้ใช้พัสดุ และให้ความเสมอภาคต่อผู้ค้าด้วย ซึ่งหากเจ้าหน้าที่พัสดุไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ก็มีบทลงโทษตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ (พรทิพย์ ชันบุญ, 2559)

นอกจากนี้ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุส่วนใหญ่ที่พบในปัจจุบัน ได้แก่ ปัญหาการขาดการสำรวจความต้องการพัสดุจากผู้ใช้จริง ปัญหาการจัดหาพัสดุไม่ เป็นไปตามแผนที่กำหนด ปัญหาการจัดซื้อพัสดุนราคาสูงเกินจากราคากลาง ปัญหาการควบคุมพัสดุไม่ ตรงตามบัญชีควบคุม ปัญหาการตรวจสอบประจำปี การจัดหาครุภัณฑ์และวัสดุฝึกไม่ตรงกับความ ต้องการ ครุภัณฑ์ขาดการบำรุงรักษาที่ดี เป็นต้น โดยปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมส่งผลต่อความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการบริหารงานแต่ละฝ่ายของตนเอง ดังนั้น ผู้รับผิดชอบจะต้องปรับปรุงแก้ไขแนวทางการปฏิบัติงานการบริการงานพัสดุให้ถูกต้องตามระเบียบ และเป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การดำเนินงานพัสดุที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้การ จัด การศึกษาประสบผลสำเร็จ แต่ในขณะเดียวกันถ้าดำเนินงานพัสดุโดยขาดประสิทธิภาพ ย่อมทำให้การดำเนินงานล่าช้า ลื่นเป็ลืองงบประมาณ และด้อยประสิทธิภาพ เกิดผลเสียกับการเรียนการสอนอย่างมาก (อุรา วงศ์ประสงค์ชัย สุวารีย์ วงศ์วัฒนา และผ่องลักษณ์ จิตต์การุญ, 2556; กัญสพวัฒน์ นบถือตรง และ นันทพร ศรีวิไล, 2560: ออนไลน์)

อย่างไรก็ดี การดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลศูนย์ (ระดับตติยภูมิ) ซึ่งต้องบริการทั้งบุคลากรสายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน โดยทำหน้าที่ให้ข้อมูล เกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ต้องการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือนำไปประกอบการของงบประมาณในแต่ละปี เจ้าหน้าที่พัสดุจะต้องสามารถจัดหาข้อมูลในการขอครุภัณฑ์ รวมถึงการดำเนินการจ้างซ่อมครุภัณฑ์ที่ ชำรุด เมื่อมีงบประมาณจัดสรรมาไม่สามารถจัดซื้อพัสดุได้ทันที เนื่องจากกระบวนการทางระบบ ราชการจึงล่าช้าจนทำให้ครุภัณฑ์ที่ได้รับอนุมัติมาเป็นรุ่นที่เลิกผลิตแล้ว เจ้าหน้าที่จึงต้องมาพิจารณาในรายละเอียดของครุภัณฑ์นั้น ๆ เพื่อหารุ่นอื่นที่ใกล้เคียงกับความ ต้องการของผู้ใช้ และอยู่ในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ต้องสามารถบริหารงบประมาณที่ได้รับมาในแต่ละปีให้เพียงพอต่อใช้งานและการซ่อมแซม ครุภัณฑ์อื่น ๆ รวมทั้งจากโครงการต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้ทันภายในปีงบประมาณ

41

**ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล
ต่อประสิทธิภาพการ
ดำเนินงานพัสดุ**

ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานพัสดุของโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลกได้พยายามหาวิธีการดำเนินงานพัสดุเพื่อลดขั้นตอนหรือความยุ่งยากของงานที่ทำให้เกิดความล่าช้า พร้อมกับ ติดตามข่าวสาร ศึกษาและอบรมด้านระเบียบงานพัสดุที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง รวมไปถึงการจัดหาพัสดุให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการให้ได้มากที่สุด เพื่อให้การ บริหารงานพัสดุประสบความสำเร็จเป็นไปตามแผนที่กำหนด และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ให้บริการ งานพัสดุ ดังนั้น งานวิจัยครั้งนี้ จึงศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปวางแผนการบริหารงานพัสดุ ปรับปรุงและพัฒนาการใช้บริการงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรภายในโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลกต่อไป

วัตถุประสงค์

- การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้
- 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก
  - 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลกที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์
  - 3) เพื่อศึกษาน้ำหนักของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการดำเนินการในขั้นตอนที่หนึ่ง การศึกษาสถานการณ์ ปัญหา และความต้องการจำเป็น ตามระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ของ พงศ์พิชญ์ บุญดา (Boonda P., 2018; Boonda P., 2019; Boonda P., 2019 p.61-65) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ขวัญกำลังใจของบุคลากร 4) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 5) บรรยากาศองค์กร

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ตามที่เป็นจริง

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 และ 3 ของงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย

สมมติฐานที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้อง กับข้อมูลเชิงประจักษ์

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยเชิงสาเหตุที่นำมาศึกษามีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใด เวลาหนึ่ง แบบตัดขวาง) Cross-sectional Descriptive Studies)

2. ประชากร /กลุ่มตัวอย่างและขนาด /วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มงานของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 12 กลุ่มงาน จำนวน 2, 263 คน

กลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากร คือ กลุ่มงานของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่าง ต้องมีขนาด 10-20 เท่า ของตัวแปรสังเกตได้ โดยยึดหลักเกณฑ์ของ Hair, Black, Babin, and Anderson (2010)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 20 เท่า ต่อ 1 ตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 6 ตัวแปร ผู้วิจัยจึงคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ 6×20 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 120 แต่เพื่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลและให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อน น้อยที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็น 340 คน โดยได้รับการตอบกลับจำนวน 285 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 83.82 ของจำนวนตัวอย่าง

จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างภายในกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็มีความแตกต่างกันระหว่าง กลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มมากที่สุด เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรที่เป็นสมาชิก ของกลุ่มย่อยเหล่านั้นทุกกลุ่ม ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากประชากรทั้งหมด 2,263 คน โดยจำแนกประชากร ของแต่ละหน่วยเป็นรายกลุ่มงาน

2. นำประชากรมาคำนวณเป็นกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีไม่ทราบขนาดของประชากร ใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้ (ฮานินท์ คิลป์จารุ, 2551)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N แทน ขนาดของประชากรที่ต้องใช้ในการวิจัย

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นระหว่างร้อยละ 1-5 ที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaires) ขึ้นมา เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยทำการศึกษาจากข้อมูลพื้นฐานแนวคิด ทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรม รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของประสิทธิผล

43

**ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลการ
ดำเนินงานพัสดุ**

และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงพยาบาล โดยการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ ตัวบ่งชี้ และสาระหลักเพื่อการวัด เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติงาน และมาตรฐาน HA ของโรงพยาบาล ให้เลือกตอบในช่องที่กำหนด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 ปัจจัย ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ขวัญกำลังใจของบุคลากร 4) การมีส่วนร่วมของบุคลากร และ 5) บรรยากาศองค์กร จำนวน 35 ข้อ โดยแต่ละคำถามในแบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating scale) จะมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลตามที่เป็นจริงและที่คาดหวัง จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ผลด้านการจัดหา 2) ผลด้านการแจกจ่ายและควบคุมพัสดุ 3) ผลด้านการบำรุงรักษา 4) ผลด้านการจำหน่าย และ 5) ผลด้านความถูกต้อง จำนวน 34 ข้อ โดยแต่ละคำถามจะเป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating scale) มีระดับ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากแบบวัดระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความตรง (Validity) ใช้วิธีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและวิจัย จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสาธารณสุข จำนวน 2 ท่าน ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of item objective congruence: IOC) มีค่า IOC เข้าใกล้ 1 ส่วนข้อที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ควรมีการปรับปรุง แก้ไข (สุวิมล ติรภานนท์, 2551)

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงในโรงพยาบาล จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's alpha โดยใช้เกณฑ์พิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป ซึ่งแสดงว่า มีความเชื่อถือได้สูง (สุวิมล ติรภานนท์, 2551)

โดยผลการวิเคราะห์ที่ได้ค่าความเที่ยง หรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม 0.86 มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ขั้นตอน

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาล ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติงาน และมาตรฐาน HA ของโรงพยาบาล สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ขวัญกำลังใจของบุคลากร 4) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 5) บรรยากาศองค์กร สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ตามที่เป็นจริง สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.4 ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) และ วิเคราะห์น้ำหนักของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ด้วยการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) โดยใช้ดัชนีตรวจสอบความตรงของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และการตรวจสอบ ดัชนีความสอดคล้องของโมเดล (Hooper, Coughlan, & Mullen, 2008)

ผลการวิจัย

ที่ผู้วิจัยและคณะได้ทำการวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากการตอบกลับจากกลุ่มงานในโรงพยาบาลรับตติยภูมิ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยที่ค้นพบ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.90 มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 20 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.60 รองลงมา คือ 1-5 ปีขึ้นไป 10-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.40 รองลงมา คือ 15-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.70 และ 5 -10 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.90 และเป็นอันดับสุดท้าย อยู่ในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพมากที่สุด คือ ร้อยละ 38.60 รองลงมา คือ ตำแหน่งอื่นๆ ร้อยละ 56.80 ตำแหน่งนักจัดการทั่วไป นักวิชาการสาธารณสุข เภสัชกร นายแพทย์และทันตแพทย์ คิดเป็นร้อยละ 1.40, 1.10, 1.10, 0.70, และ 0.40 ตามลำดับ มีสถานะได้รับการรับรองแต่ไม่ได้ต่ออายุการรับรองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมา คือ ได้รับการต่ออายุครั้งที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 19.30 รองลงมา คือ ได้รับการรับรองครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 14.40 รองลงมาได้รับการต่ออายุครั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 10.90 รองลงมา ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 5.70 และได้รับการต่ออายุครั้งที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.80 เป็นอันดับสุดท้าย ดังแสดงไว้ตามตารางที่ 1

45

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล
ต่อประสิทธิภาพการ
ดำเนินงานพัสดุ

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	63	22.10
หญิง	222	77.90
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน		
1 ปี -5 ปี	61	21.40
5 ปีขึ้นไป -10 ปี	31	10.90
10 ปีขึ้นไป -15 ปี	61	21.40
15 ปีขึ้นไป -20 ปี	39	13.70
20 ปีขึ้นไป	93	32.60
ตำแหน่งงาน		
นายแพทย์	2	0.70
ทันตแพทย์	1	0.40
เภสัชกร	3	1.10
พยาบาลวิชาชีพ	110	38.60
นักวิชาการสาธารณสุข	3	1.10
นักจัดการงานทั่วไป	4	1.40
อื่นๆ	162	56.80
มาตรฐาน HA		
ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	16	5.70
ได้รับการรับรองครั้งแรก	41	14.40
ได้รับการต่ออายุครั้งที่ 1	8	2.80
ได้รับการต่ออายุครั้งที่ 2	31	10.90
ได้รับการต่ออายุครั้งที่ 3	55	19.30
ได้รับการรับรองแต่ไม่ได้ต่ออายุการรับรอง	134	47.00
รวม	285	100.00

ตารางที่ 1

จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.90 มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 20 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.60 รองลงมา คือ 1-5 ปีขึ้นไป 10-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.40 รองลงมา คือ 15-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.70 และ 5 -10 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.90 และเป็นอันดับสุดท้าย อยู่ในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพมากที่สุด คือ ร้อยละ 38.60 รองลงมา คือ ตำแหน่งอื่นๆร้อยละ 56.80 ตำแหน่งนักจัดการทั่วไป นักวิชาการสาธารณสุข เภสัชกร นายแพทย์ และทันตแพทย์ คิดเป็นร้อยละ 1.40, 1.10,1.10, 0.70, และ 0.40 ตามลำดับ

มีสถานะได้รับการรับรองแต่ไม่ได้ต่ออายุการรับรอง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมา คือ ได้รับการต่ออายุครั้งที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 19.30 รองลงมา คือ ได้รับการรับรองครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 14.40 รองลงมาได้รับการต่ออายุครั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 10.90 รองลงมา ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 5.70 และได้รับการต่ออายุครั้งที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.80 เป็นอันดับสุดท้าย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ขวัญกำลังใจของบุคลากร 4) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 5) บรรยากาศองค์กร รายละเอียดตามตารางที่ 2

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	1.95	0.61	น้อย	5
2. เทคโนโลยีสารสนเทศ	2.21	0.70	น้อย	2
3. ขวัญกำลังใจของบุคลากร	2.19	0.67	น้อย	4
4. การมีส่วนร่วมของบุคลากร	2.25	0.69	น้อย	1
5. บรรยากาศองค์กร	2.20	0.66	น้อย	3
รวม	2.16	0.67	น้อย	

ตารางที่ 2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

จากตารางที่ 2 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.16 (SD = 0.67) โดยมีรายละเอียดของแต่ละปัจจัย คือ การมีส่วนร่วมของบุคลากร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.25 (SD = 0.69) รองลงมา คือ เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.21 (SD = 0.70) รองลงมา คือ บรรยากาศองค์กรอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.20 (SD = 0.66) รองลงมา คือ ขวัญกำลังใจของบุคลากร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.19 (SD = 0.67) และภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.95 (SD = 0.61) เป็นอันดับสุดท้าย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ตามที่เป็นจริง

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30 (SD = 0.79) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

47

**ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลการ
ดำเนินงานพัสดุ**

ตารางที่ 3

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และระดับความ
คิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผล ต่อ
ประสิทธิผลการดำเนินงาน
พัสดุของโรงพยาบาลระดับ
ตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก
ตามที่เป็นจริง

ประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับ ตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ตามที่เป็นจริง	$\bar{X}$	SD	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ
1. ผลด้านการจัดหา	2.29	0.81	น้อย	2
2. ผลด้านการแจกจ่ายและควบคุมพัสดุ	2.25	0.77	น้อย	4
3. ผลด้านการบำรุงรักษา	2.42	0.82	น้อย	1
4. ผลด้านการจำหน่าย	2.25	0.74	น้อย	4
5. ผลด้านความถูกต้อง	2.28	0.79	น้อย	3
รวม	2.30	0.79	น้อย	

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 และ 3 ของงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยสมมติฐานนี้ใช้ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อตรวจสอบ ความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนีความกลมกลืน (Fit Index)	เกณฑ์ดี (Acceptable Threshold Levels)	ค่าที่ได้ (The values obtained)	ผลการพิจารณา (Consideration)	สรุป (Decision)
- Chi-Square(χ^2)	p-value > 0.05	2.178	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- P-value	> 0.05	0.536	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- CMIN/DF	< 2.00	0.726	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- GFI	> 0.90	0.997	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- AGFI	> 0.90	0.982	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- ECVI	< Saturated model (0.290)	0.148	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- Model AIC	< Saturated AIC (110.00)	42.000	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- NFI	> 0.90	0.998	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- IFI	> 0.90	1.000	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- CFI	> 0.90	1.000	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- SRMR	< 0.05	0.004	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก
- RMSEA	< 0.05	0.000	ผ่านเกณฑ์ดีมาก	ดีมาก

AGFI, adjusted goodness-of-fit index; CFI, comparative fit index; CMIN/DF, χ^2 statistics and degrees of freedom ratio; GFI, goodness-of-fit index; ECVI, Expected Cross Validation Index; AIC, Akaike's Information Criterion; NFI, normed-fit index; IFI, Incremental Fit Index; RMR, root mean square residual; RMSEA, root mean square error of approximation.

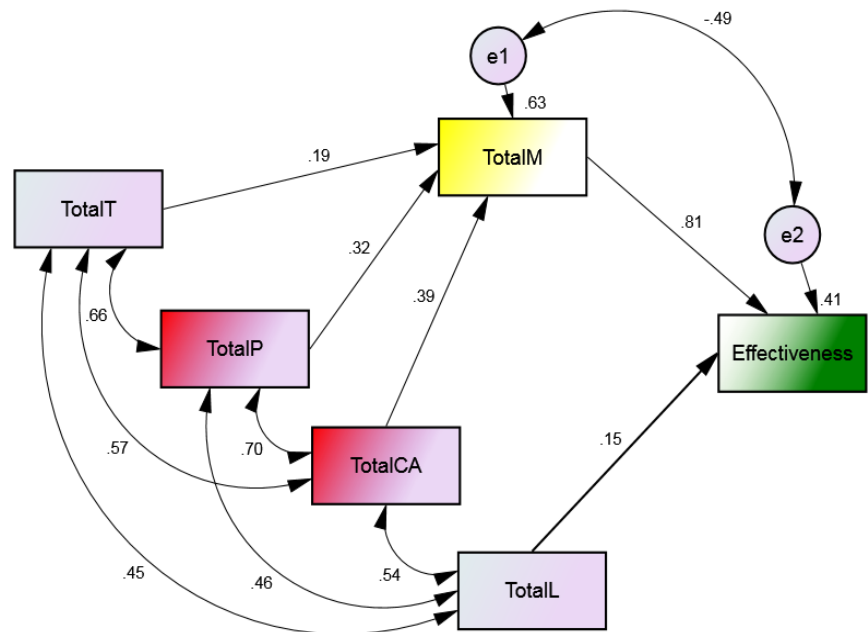
ตารางที่ 4

ค่าสถิติวัดความกลมกลืนของ
โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน
พัสดุของโรงพยาบาลระดับ
ตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

<https://thaidj.org/index.php/phird>

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยเชิงสาเหตุที่นำมาศึกษามีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยเชิงสาเหตุที่นำมาศึกษามีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก โดยสมมติฐานนี้ใช้ตอบวัตถุประสงค์ของข้อ 3 เพื่อศึกษานำหนักของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

ภาพที่ 1

โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

จากภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์น้ำหนักอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า

อิทธิพลทางตรง ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลกมี 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (TotalL) 2) เทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) 3) ขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM) 4) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP) 5) บรรยากาศองค์กร (TotalCA) ซึ่งมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผล (Effectiveness) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 อิทธิพลทางตรงของภาวะผู้นำของผู้บริหาร (TotalL) ที่มีต่อประสิทธิผล (Effectiveness) เท่ากับ 0.19 เมื่อบรรยากาศองค์กร (TotalCA) เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบซึ่งกันและกันกับการมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) ในขณะที่อิทธิพลทางตรงของขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM) ที่มีต่อประสิทธิผล (Effectiveness) เท่ากับ 0.81 และอิทธิพลทางตรงระหว่างบรรยากาศองค์กร (TotalCA) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) กับของขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM) มีค่าเท่ากับ 0.39, 0.32, และ 0.19 ตามลำดับ

49

**ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลการ
ดำเนินงานพัสดุ**

อิทธิพลทางอ้อม ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผล (Effectiveness) การดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก มี 3 ปัจจัย ได้แก่ บรรยากาศองค์กร (TotalCA) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) ผ่านของขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 มีค่าเท่ากับ 0.3159, 0.2592, และ 0.1539 ตามลำดับ (เกิดจากการคูณของค่า Standard regression coefficient; 0.39×0.81 , 0.32×0.81 , และ 0.19×0.81)

อิทธิพลรวม ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผล (Effectiveness) การดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก มี 7 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (TotalL) ที่มีต่อประสิทธิผล (Effectiveness) เท่ากับ อิทธิพลทางอ้อมของ [บรรยากาศองค์กร (TotalCA) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) +ผ่านขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM)+ อิทธิพลทางตรง 0.15]

- อิทธิพลที่ 1: $TotalL - TotalCA - TotalM - Effectiveness$
 $0.54 + (0.39 \times 0.81) + 0.15$
 $0.54 + (0.3159) + 0.15 = 1.0059$
- อิทธิพลที่ 2: $TotalL - TotalCA - TotalP - TotalM - Effectiveness$
 $0.54 + 0.70 + (0.32 \times 0.81) + 0.15$
 $0.54 + 0.70 + (0.2592) + 0.15 = 1.5192$
- อิทธิพลที่ 3: $TotalL - TotalCA - TotalT - TotalM - Effectiveness$
 $0.54 + 0.57 + (0.19 \times 0.81) + 0.15$
 $0.54 + 0.57 + (0.1539) + 0.15 = 1.4139$
- อิทธิพลที่ 4: $TotalL - TotalCA - TotalP - TotalT - TotalM - Effectiveness$
 $0.54 + 0.70 + 0.66 + (0.19 \times 0.81) + 0.15$
 $0.54 + 0.70 + 0.66 + (0.1539) + 0.15 = 2.1639$
- อิทธิพลที่ 5: $TotalL - TotalT - TotalM - Effectiveness$
 $0.46 + (0.32 \times 0.81) + 0.15$
 $0.46 + (0.2592) + 0.15 = 0.8692$
- อิทธิพลที่ 6: $TotalL - TotalP - TotalT - TotalM - Effectiveness$
 $0.46 + 0.66 + (0.19 \times 0.81) + 0.15$
 $0.46 + 0.66 + (0.1539) + 0.15 = 1.429$
- อิทธิพลที่ 7: $TotalL - TotalP - TotalT - TotalM - Effectiveness$
 $0.45 + (0.19 \times 0.81) + 0.15$
 $0.45 + (0.1539) + 0.15 = 0.7539$

ตอนที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ตามรายละเอียดในตารางที่ 5

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยสมมติฐานนี้ ใช้ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กล่าวคือ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของ รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์	ยอมรับสมมติฐาน
2. ปัจจัยเชิงสาเหตุมีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก โดยสมมติฐานนี้ ใช้ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 กล่าวคือ เพื่อศึกษาน้ำหนักของอิทธิพล ทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก	ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 5

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน
การวิจัย

อภิปรายผล

ในการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาในการอภิปรายออกเป็น 4 ส่วน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังมีรายละเอียดตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. อภิปรายระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก จากผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ตามที่เป็นจริง อยู่ในระดับน้อย ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัย ของฉัตร โพธิ์พุ่ม (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) ประณมวัน เกษลัญชัย (2555) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 12 กระทรวงสาธารณสุข ธนกฤต รอดเขียว (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบล ในจังหวัดอุทัยธานี อธิพัฒน์ เดชขุนทด (2558) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการจัดการ ในองค์การมีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลบางปะอิน ซึ่งมีผลการวิจัย ที่พบว่าประสิทธิผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก ในความคิดเห็นของผู้วิจัยและคณะ ประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระบับน้อยนั้น เนื่องมาจากโรงพยาบาลมีขนาดใหญ่ องค์ประกอบของงานพัสดุ และมีงานมีลักษณะเฉพาะในเชิงบริหารเพื่อสนับสนุนงานบริการในองค์กรทางสุขภาพ

กระบวนการทำงานมีลักษณะไม่ต่อเนื่อง มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายนอก กฎระเบียบและข้อบังคับ ซึ่งหมายถึงการควบคุมกระบวนการทำงานอาจทำได้ยาก กอปรกับการสื่อสาร และทำความเข้าใจกับบุคลากรจากงานบริการอาจมีข้อจำกัด

จึงสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ ต้องมีผลลัพธ์ที่บรรลุเป้าหมาย มีกระบวนการปฏิบัติที่ถูกต้อง ปรับปรุงระบบให้สอดคล้อง กับบริบทของโรงพยาบาล จึงส่งผลให้มีผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลอยู่ในระดับดีมากนั่นเอง

และผลการประเมินระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ตามแนวคิดประสิทธิผลขององค์กร ตามมาตรฐานโรงพยาบาล และบริการสุขภาพ ฉบับเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี (สถาบันพัฒนาและรับรอง คุณภาพโรงพยาบาล, 2558) ทั้ง 5 ด้านนี้ 1) ผลด้านการจัดหา 2) ผลด้านการแจกจ่ายและควบคุมพัสดุ 3) ผลด้านการบำรุงรักษา 4) ผลด้านการจำหน่าย 5) ผลด้านความถูกต้อง พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ ที่เป็นจริง อยู่ในระดับน้อย ทั้ง 5 ด้าน

ผู้วิจัยและคณะจึงสรุปได้ว่า โรงพยาบาลระดับตติยภูมิที่ศึกษามีโอกาสในการพัฒนาการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ให้มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดขององค์กร สอดคล้องกับระบบสุขภาพที่เข้มแข็ง (Strong health system) ตามที่องค์การอนามัยโลก (WHO, 2007) ระบุไว้ และที่สำคัญที่สุด คือ ผู้ให้บริการได้รับการสนับสนุนเพื่อการให้บริการที่มีคุณภาพ ปลอดภัยสูงสุด ประชาชน มีสุขภาพดี คือ สิ่งที่เป็นประสิทธิผล ที่แท้จริงขององค์กร

2. อภิปรายการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากภาพที่ 1 การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบ พบว่า โมเดลปัจจัยที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติ ค่า $\chi^2 = 2.178$, $df = 3$, $\chi^2/df = 0.726$, $p\text{-value} = 0.5346$, $GFI=997$, $AGFI=982$, $ECVI=0.148$, $Model\ AIC = 42.000$, $IFI=1.000$, $CFI = 1.000$, $NFI = 0.998$, $SRMR = 0.004$ และ $RMSEA = 0.000$ นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานที่ว่า โมเดลตามสมมติฐานมีความ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ประภัสสร เจริญนาม (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลชุมชนในเขตบริการสุขภาพที่ 3-6 พบว่า 1) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากเกณฑ์ดัชนีที่ใช้ทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีระดับความสอดคล้องกลมกลืน ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดทุกดัชนี สรุปได้ว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ขวัญ กำลังใจของบุคลากร การมีส่วนร่วมของบุคลากรบรรยากาศองค์กร และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลรวม ต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อมโดยส่งผ่านขวัญกำลังใจของบุคลากร

สักรินทร์ ไกรษร (2557) ศึกษาเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุขององค์ประกอบการบริหารเชิงบูรณาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ขององค์ประกอบการบริหารเชิงบูรณาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ภัทราวดี มากมี (2559) การพัฒนาโมเดลการวัดประสิทธิผลองค์กรภาครัฐในเขตอาเซียน: การวิเคราะห์โมเดล สมการโครงสร้างพระระดับ ผลพบว่า โมเดลเชิงสาเหตุพระระดับประสิทธิผลภาครัฐที่เป็น สถาบันการศึกษาในเขตอาเซียนมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ทั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะมีความเห็นว่าสาเหตุที่รูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กร ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ 1) ผลด้านการจัดหา 2) ผลด้านการแจกจ่ายและควบคุมพัสดุ 3) ผลด้านการบำรุงรักษา 4) ผลด้านการจำหน่าย 5) ผลด้านความถูกต้อง มีความเหมาะสมกับบริบทสภาพแวดล้อม ขององค์กร และตามมาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ฉบับเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี (สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (องค์การมหาชน), 2558) และ นอกจากนี้ผู้วิจัยและคณะ ยังมีขั้นตอนในการค้นคว้าทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบมีการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลชุมชน และจาก วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั่วโลก ผู้วิจัยจึงคัดสรรปัจจัยที่ส่งผลสูงสุดต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน ขององค์กรไว้ 5 ปัจจัย ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ขวัญกำลังใจของบุคลากร 4) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 5) บรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก รวมถึงมีกระบวนการในการ เก็บรวบรวมข้อมูลเท็จจริงจากทุกหน่วยงานที่ค่อนข้างสมบูรณ์ จนกระทั่ง มีการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างเป็นกระบวนการ ส่งผลให้รูปแบบของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. อภิปรายน้ำหนักของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัย เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ภายหลังจากตรวจสอบว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว ประเด็นสำคัญ ต่อมาคือ พิจารณานาถอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ได้จากค่าดัชนีต่าง ๆ ที่ได้ดังภาพที่ 1

จากภาพที่ 1 อิทธิพลทางตรงของภาวะผู้นำของผู้บริหาร (TotalL) ที่มีต่อประสิทธิผล (Effectiveness) เท่ากับ 0.19 เมื่อบรรยากาศองค์กร (TotalCA) เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบซึ่งกันและกันกับการมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) ในขณะที่อิทธิพลทางตรงของขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM) ที่มีต่อประสิทธิผล (Effectiveness) เท่ากับ 0.81 และอิทธิพลทางตรงระหว่าง บรรยากาศองค์กร (TotalCA) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP)

**ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลการ
ดำเนินงานพัสดุ**

และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) กับของขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM) มีค่าเท่ากับ 0.39, 0.32, และ 0.19 ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ยังพบอีกว่า อิทธิพลทางอ้อม ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผล (Effectiveness) การดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก มี 3 ปัจจัย ได้แก่ บรรยากาศองค์กร (TotalCA) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) ผ่านของขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 มีค่าเท่ากับ 0.3159, 0.2592, และ 0.1539 ตามลำดับ โดยมีอิทธิพลรวม อิทธิพลรวมต่อประสิทธิผล (Effectiveness) การดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก มี 7 อิทธิพล ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (TotalL) ที่มีต่อประสิทธิผล (Effectiveness) เท่ากับ อิทธิพลทางอ้อมของ [บรรยากาศองค์กร (TotalCA) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) +ผ่านขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM)+ อิทธิพลทางตรง 0.15] จากงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า

3.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีอิทธิพล ทางตรงต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก โดยในมุมมองของผู้วิจัยจากนิยามทางแนวคิดทฤษฎี Daft (1997) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่นเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ Yukl (1994) กล่าวว่า ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่มากด้วยพลังอำนาจ มีพลังขับเคลื่อนเพื่อชัยชนะ และ Cambell, Corbally and Ransawyer (1967) พบว่า ประสิทธิภาพของการเป็นผู้นำวัดได้โดยการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและการเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกันของกลุ่ม

ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อบุคลากร และองค์กร การที่ผู้บริหารสามารถชนะใจผู้ใต้บังคับบัญชาจนทำให้มีความผูกพันทุ่มเททำงาน ด้วยความเต็มใจนั้น เป็นผลมาจากผู้บริหารมีพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำที่เหมาะสม สนใจในตัว ผู้ใต้บังคับบัญชาและสภาพแวดล้อมขององค์กรที่เป็นอยู่ ผู้บริหารสามารถปรับรูปแบบการบริหาร ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ จึงสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่ง อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรในองค์กร และสามารถเปลี่ยนแปลงองค์กร ให้บรรลุเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงได้

2) ปัจจัยขวัญกำลังใจของบุคลากรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิจัย พบว่า ขวัญกำลังใจของบุคลากรมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผล การดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก โดยค่าน้ำหนัก factor loading (ที่แสดงอิทธิพลของตัวแปร เท่ากับ 0.81 สอดคล้องกับผลงานวิจัยหลายเรื่อง อาทิเช่น การศึกษาของ จิราชาติ เชื้อภักดี (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจ ในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ขวัญกำลังใจ ในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลชุมชน มีผลต่อการทำงานของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ ฉัตรภา โปธิ์พุ่ม (2557) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) พบว่า

ปัจจัยด้านขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อการบริหารงานของโรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) สอดคล้องกับ Weakliem and Frenkel (2006) ที่ศึกษาเกี่ยวกับขวัญกำลังใจกับผลการปฏิบัติงานในที่ทำงาน ใช้กลุ่มตัวอย่างในสถานที่ทำงานในประเทศออสเตรเลีย พบว่า อิทธิพลของขวัญกำลังใจ ส่งผลต่อผลการเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน

ผู้วิจัยและคณะมีความเห็นว่า ความสำคัญของขวัญกำลังใจ ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน เมื่อบุคคลมีขวัญและกำลังใจที่ดี จะทำให้ประสิทธิภาพของงานที่ปฏิบัติสูงขึ้น และผลสำเร็จของงานก็ดีขึ้นด้วยเช่นกัน จึงกล่าวได้ว่า องค์การใดประกอบด้วยบุคคลที่มีขวัญกำลังใจดี ย่อมจะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

3) ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางตรงต่อขวัญกำลังใจของบุคลากร โดยค่าน้ำหนัก (factor loading) (ที่แสดงอิทธิพลของตัวแปร เท่ากับ 0.19

4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรมีอิทธิพลทางตรงต่อขวัญกำลังใจของบุคลากร โดยค่าน้ำหนัก (factor loading) (ที่แสดงอิทธิพลของตัวแปร เท่ากับ 0.32

5) ปัจจัยบรรยากาศองค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อขวัญกำลังใจของบุคลากร โดยค่าน้ำหนัก (factor loading) (ที่แสดงอิทธิพลของตัวแปร เท่ากับ 0.39

3.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

1) ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อมต่อขวัญกำลังใจของบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อขวัญกำลังใจของบุคลากร สอดคล้องกับ Yukl (1994) ที่ให้ความหมายภาวะผู้นำว่า หมายถึง กระบวนการที่มีอิทธิพล ต่อผู้ตาม โดยมีแรงจูงใจของผู้ตามที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ และ Daft (1997) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำหมายถึง ความสามารถในการใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่นเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้น ภาวะผู้นำจึงเป็นความสัมพันธ์ร่วมกันที่มีขึ้นระหว่างบุคคล เป็นพลังเกี่ยวกับการใช้อำนาจ ในการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร

ผู้วิจัยและคณะ มีความเห็นว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อมต่อขวัญกำลังใจ ของบุคลากร เนื่องจากโรงพยาบาลเป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ โครงสร้างการบริหารงานมีความซับซ้อน ผู้บริหารคือแพทย์ ไม่ค่อยมีหรือไม่มีภารกิจด้านการตรวจรักษา การทำงานเป็นที่मानเดียวกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ในเป้าหมายเดียวกัน ในกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในองค์กร การส่งเสริมค่านิยมหลักขององค์กรที่สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน และที่สำคัญผู้บริหารเองก็ต้องการขวัญกำลังใจจากบุคลากรในโรงพยาบาลด้วยเช่นกัน

2) ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัย พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก โดยค่าน้ำหนัก (factor loading) (ที่แสดงอิทธิพลของตัวแปร เท่ากับ 0.1539 ซึ่งแตกต่างจากผลงานวิจัยหลายเรื่อง อาทิ เช่น การศึกษาของ รุจิราพรรณ คงช่วย (2555) ที่ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงเส้นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้การศึกษา ของเปรมชัย สโรบล (2550) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางตรงต่อคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า การศึกษาของธนวิน ทองแพง (2549) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า เทคโนโลยี สารสนเทศมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยบูรพา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 การศึกษาของกาญจนา นันทน์ ภัทรสรณ์สิริ (2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร: กรณีศึกษาสำหรับสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ที่มีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ 0.01 อัญชนา พานิช (2550) ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบ ประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลองค์การมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ กษมาพร ทองเอื้อ (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางตรง ต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

ผู้วิจัยและคณะมีความคิดเห็นว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญและประโยชน์อย่างสูงในโรงพยาบาล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ทั้งระบบการให้บริการรักษาพยาบาลและระบบสนับสนุนบริการ เพิ่มความรวดเร็ว มีความถูกต้อง ทันต่อเวลา มีความสมบูรณ์ครบถ้วน และที่สำคัญที่สุดของระบบสารสนเทศ คือ ใช้ในการตัดสินใจ ของผู้บริหารทุกระดับ อีกทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง เช่นเดียวกับบุคลากรในองค์กร แต่ในทางการดำเนินงานพัสดุอาจไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สูงมาก เนื่องจากลักษณะงานไม่มีความซับซ้อน

3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรมีอิทธิพลอ้อม ต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก โดยค่าน้ำหนัก) factor loading (ที่แสดงอิทธิพลของตัวแปร เท่ากับ 0.2592 แตกต่างจากผลงานวิจัย หลายเรื่อง อาทิเช่น การศึกษาของสุนทร สุริยพงศกร (2551) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ของการบริหารโรงพยาบาลชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมของทีมนำในโรงพยาบาล เป็นปัจจัยที่มีผลต่อผลลัพธ์การบริหารโรงพยาบาลชุมชน Robbins (1990) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมจะช่วยสร้างกำลังใจให้ร่วมกัน ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ มีประสิทธิภาพมากกว่าการปฏิบัติตามคำสั่ง ยิ่งไปกว่านั้นการมีส่วนร่วม จะช่วยให้บุคคลสนับสนุนวัตถุประสงค์ร่วมขององค์กรด้วย

ผู้วิจัยและคณะมีความเห็นว่า การมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้บริหารเปิดโอกาส ให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน ร่วมวางแผน ช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ดังนั้น การมีส่วนร่วมของบุคลากร จึงเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของโรงพยาบาลไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม แต่สำหรับโรงพยาบาลขนาดใหญ่

โครงสร้างการบริหารงานมีความซับซ้อน การมีส่วนร่วมของบุคลากรอาจไม่สามารถดำเนินการได้ในภาพรวมในหลายๆ กิจกรรม หรือถ้าทำได้ก็อาจเป็นการทำแบบแยกส่วนในกลุ่มใหญ่เท่านั้น

4) ปัจจัยบรรยากาศองค์กรมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัย พบว่า บรรยากาศองค์กรมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก โดยค่าน้ำหนัก) factor loading (ที่แสดงอิทธิพลของตัวแปร เท่ากับ 0.3159 แตกต่างจากผลงานวิจัยหลายเรื่อง อาทิเช่น การศึกษา ของบุศรา ภาคสุวรรณ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า บรรยากาศองค์กรมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลขององค์การ Slocum and Hellriegel (2011) ที่กล่าวว่า ความพอใจของพนักงานจะขึ้นอยู่กับการรับรู้บรรยากาศของพนักงาน ต่อองค์การตนเอง หากต้องการเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์การผู้บริหารควรเสริมสร้างบรรยากาศ ที่ทำให้พนักงานเกิดความพอใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และทำให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมาย ตามที่ต้องการได้

ผู้วิจัยและคณะมีความเห็นว่า จากบรรยากาศองค์กร (TotalCA) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) ผ่านของขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM) แสดงถึงบุคลากร ในองค์กรมีการรับรู้ที่ดีเกี่ยวกับภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบในการทำงาน รับรู้ต่อนโยบาย เป้าหมายองค์กร และการบริหารงานของผู้ในองค์กร การมีสัมพันธภาพที่ดีภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานมีความสามัคคี ช่วยเหลือกันใ้ในองค์กร แม้ประสิทธิผลในการดำเนินงานพัสดุ อาจบรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรต้องการแต่ภายในองค์กร อาจยังมีโอกาสในการพัฒนา

จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยบรรยากาศองค์กร (TotalCA) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (TotalP) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (TotalT) ผ่านของขวัญกำลังใจของบุคลากร (TotalM) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาล

5) ปัจจัยภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมต่อขวัญกำลังใจของบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมต่อขวัญกำลังใจของบุคลากร มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน แตกต่างจากผลงานวิจัยหลายเรื่อง อาทิเช่น การศึกษาของถาวรศักดิ์ เทพชาติศรี (2550) ที่ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยภูมิหลังภาวะผู้นำ ขวัญกำลังใจ และการรับรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น และวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน โดยส่งผ่านขวัญกำลังใจ รณกร สุวรรณกลาง (2557) ที่ศึกษา การพัฒนาโมเดลที่มีประสิทธิผลจากองค์การที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของทีม Hsu and Ryder (2002) ได้ศึกษาเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาวะผู้นำ ขวัญกำลังใจของบุคลากร และประสิทธิผลองค์กร พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลองค์กรผ่านขวัญกำลังใจของบุคลากร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.19 แนวคิดของ Hoy และ Miskel ที่กล่าวว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้การบริหารของผู้บริหารประสบผลสำเร็จ การที่ผู้บริหารได้รับการยอมรับจากบุคคลในองค์กร

**ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลการ
ดำเนินงานพัสดุ**

โดยบุคลากรมีความศรัทธาและเต็มใจ ที่จะปฏิบัติตามนั้น ผู้บริหารต้องมีความรู้ความชำนาญ สามารถชี้แนะบุคลากรได้

ผู้วิจัยและคณะมีความคิดเห็นว่า จากงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมต่อขวัญกำลังใจของบุคลากร มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก เพราะงานบริการในโรงพยาบาลขนาดเล็ก มีการกีดกันการตรวจรักษา มีการทำงาน เป็นทีมงานเดียวกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ผู้นำอาศัยภาวะผู้นำที่ตนเองสร้างขึ้นเป็นพลังผลักดันให้บุคคล ในองค์กรรวมพลัง เพื่อร่วมกันดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง และผู้นำเป็นศูนย์กลางของการรวมพลังในองค์กร การในงานด้านบริหารน่าจะมียุทธศาสตร์ตรงกันข้ามสำหรับโรงพยาบาลขนาดใหญ่ มีโครงสร้างการบริหารงานที่ซับซ้อน ผู้บริหารไม่ค่อยมีภารกิจด้านการตรวจรักษา

ทั้งนี้ ผู้นำเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร มีกิจกรรม สร้างความสัมพันธ์ในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม จึงสรุปได้ว่าภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมต่อขวัญกำลังใจของบุคลากร มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก

พบว่า ปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ขวัญกำลังใจของบุคลากร 3) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 4) บรรยากาศองค์กร 5) เทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาล โดย ขวัญกำลังใจของบุคลากรมีอิทธิพลสูงสุด รองลงมาคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

จากที่กล่าวมา ปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย มีอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาล และยังมียุทธศาสตร์รวม ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลพัสดุอีกโดยเฉพาะขวัญกำลังใจของบุคลากร และภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยขวัญกำลังใจของบุคลากรสอดคล้องกับผลงานวิจัยหลายเรื่อง อาทิเช่น การศึกษาของจิรัชชาติ เชื้อภักดี (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจ ในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ขวัญกำลังใจ ในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลชุมชน มีผลต่อการทำงานของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ การศึกษาของฉัตร โพธิ์พุ่ม (2557) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) พบว่า ปัจจัยด้านขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อการบริหารงานของโรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) สอดคล้องกับ Weakliem and Frenkel (2006) ที่ศึกษาเกี่ยวกับขวัญกำลังใจกับผลการปฏิบัติงานในที่ทำงาน ใช้กลุ่มตัวอย่างในสถานที่ทำงานในประเทศออสเตรเลีย พบว่า อิทธิพลของขวัญกำลังใจส่งผลต่อผลการเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน

ส่วนภาวะผู้นำของผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของวรางคณา กาญจนพาที (2556) ที่ศึกษาภาวะผู้นำและ ภาวะผู้ตามที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลองค์กร พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิผล องค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อธิปวัฒน์ เดชขุนทด (2558)

ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการจัดการในองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร โรงพยาบาลบางปะอิน ประนมวัน เกษัญชัย (2555) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 12 กระทรวงสาธารณสุข รัตนกฤต รอดเขียว (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลใน จังหวัดอุทัยธานี บุรพา, ฉัตรฯ โพธิ์พุ่ม (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของ โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) ซึ่งจากการศึกษาทั้งหมด พบว่า ปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย มีอิทธิพล ต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลชุมชนทั้งสิ้น และไม่ว่าจะอิทธิพลทางตรง หรือ อิทธิพลรวม ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีอิทธิพลสูงสุด เนื่องจากผู้บริหารในโรงพยาบาลชุมชนเป็น บุคคลที่มีความสามารถ ได้รับการพัฒนาในหลักสูตรผู้บริหาร หลักสูตรมาภิบาล พร้อมทั้งมี สมรรถนะด้านการนำองค์กรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ของงานวิจัยเรื่องนี้ว่า วิทยุกำลังใจของบุคลากร หมายถึง สภาวะจิตใจของแต่ละบุคคลที่แสดงออกเป็นพฤติกรรม ภายใต้อสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน บ่งชี้ถึงความตั้งใจออกตั้งใจ ความกระตือรือร้น การทุ่มเท ความสามารถ และความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นทีม มีพันธะผูกพัน อุทิศกายและใจในการทำงาน ให้แก่องค์กรอย่างร่วมแรงแข่งขัน มีพลังสัมฤทธิ์ต่อหน้าที่งานที่ปฏิบัติอย่างสูงและ การได้รับ การยอมรับจากสังคม และ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการเผชิญกับ สภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยสร้างวิสัยทัศน์ให้เป็นตัวกำกับทิศทางขององค์กรในอนาคตให้บุคคลอื่นปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน สร้างความเชื่อมั่น และให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร จึงสรุปได้ตามความสำเร็จของการบริหารที่ส่งผลไปสู่ความสำเร็จขององค์กร คือ การมีผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูงสุด มีความสามารถในการบริหารและนำองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีอิทธิพลสูงสุดส่งผล ต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ดังนั้น ผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขจึงควรมีนโยบายในการส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาภาวะผู้นำ ให้แก่ผู้บริหารในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ

ประสิทธิผลการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ที่เป็นจริงน้อย ผู้บริหารจึงควรมีนโยบายพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม

ผู้บริหารควรมีนโยบายส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน ทั้ง 5 ปัจจัย เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ จากผลการวิจัยพบว่า อัตราความผูกพันของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารจึงควรสร้างระบบและกลไกตลอดจนบรรยากาศในการทำงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีความรัก และผูกพันต่อองค์กรสูงขึ้น

59

**ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล
ต่อประสิทธิภาพการ
ดำเนินงานพัสดุ**

3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น และมีการศึกษาในครั้งต่อไปในประเด็นปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลทางอ้อม ต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยส่งผ่านการมีส่วนร่วมของบุคลากร หรือ บรรยากาศองค์กร

4. ข้อเสนอแนะการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ สามารถนำปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในจังหวัดพิษณุโลก ที่ค้นพบทั้ง 5 ด้าน 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ขวัญกำลังใจของบุคลากร 4) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 5) บรรยากาศองค์กร ไปวางแผนนโยบายและกำหนดเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานของโรงพยาบาล เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิผล บรรลุเป้าหมาย และผลลัพธ์ที่ต้องการได้ และที่สำคัญที่สุด ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยขวัญกำลังใจของบุคลากร ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัสดุของโรงพยาบาลมากที่สุด โดย การมีส่วนร่วมของบุคลากร และบรรยากาศองค์กร มีผลต่อขวัญกำลังใจของบุคลากรมากที่สุด ในขณะที่ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร บรรยากาศองค์กร และเทคโนโลยีสารสนเทศในน้ำหนักเท่าๆ กัน ซึ่งมีความสำคัญในบทบาทของผู้บริหาร

เงินทุน

บทความไม่ได้รับทุนเฉพาะใดๆ จากหน่วยงานจัดหาทุน

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ผู้เขียนขอประกาศว่าไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้ได้รับการสนับสนุน โดยโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก

เอกสารอ้างอิง

กัญญนันท์ ภัทรสรณ์สิริ. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการท งานของบุคลากร:

กรณีศึกษาสำหรับสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน. วารสารวิชาการปทุมวัน, 1(1), 1-5.

กัญสพัฒน์ นันถิ์ตรง และ นันตพร ศรีวีไล). 2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุ

วิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม .ค้นเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2561, จาก

http://repository.rmutr.ac.th/bitstream/handle/123456789/659/ rmuttrconth_13.pdf?sequence=1&isAllowed=y (in Thai)

จิรัชชาติ เชื้อภักดี. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญในการท งานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาล

ชุมชนจังหวัดอุดรดิติถ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา

ท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิติถ์.

- จิราชาติ เข็มภักดี. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญในการท างานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ฉัตรรา โพธิ์พุ่ม. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน). วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท), 20(2), 112-123.
- ธนกฤต รอดเขียว. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐแนวใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์.
- ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ .2551). การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: วีอินเตอร์พรินท์.
- บุศรา ภาคสุวรรณ. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลองค์กรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- ประนมวัน เกษลัญชัย. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของ พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 12 กระทรวง สาธารณสุข. วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 30(3), 24-32.
- ประภัสสร เจริญนาม) .2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลชุมชนในเขตบริการสุขภาพที่ 3-6. ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการหลักสูตรปริญญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เปรมชัย สโรบล. (2550). ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรทิพย์ ชันบุญ. (2559). การจัดการงานพัสดุที่มีประสิทธิผลของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์. ปีที่1 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม-มิถุนายน 2559.
- ภัทราวดี มากมี. (2559). การพัฒนาโมเดลการวัดประสิทธิผลองค์กรภาครัฐในเขตอาเซียน: การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างพหุระดับ. วารสารสมาคมนักวิจัย, 21(1), 34-48.
- รณกร สุวรรณกลาง. (2557). การพัฒนาโมเดลที่มีประสิทธิผลจากองค์การที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหาร, คณะทรัพยากรมนุษย์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรางคณา กาญจนพาที. (2556). ภาวะผู้นำและภาวะผู้ตามที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลองค์กร: กรณีศึกษาธนาคารเพื่อส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- วรรณิ แกมแกตุ. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สักรินทร์ ไกรษร. (2557). *รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุขององค์ประกอบการบริหาร เชิงบูรณาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน). (2558). *มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ฉบับเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี*. กรุงเทพฯ: สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน).
- สุนทร สุริยพงศกร. (2551). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ของการบริหารโรงพยาบาลชุมชน*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารศาสตร์, สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2551). *การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่ การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อธิพัฒน์ เดชขุนทด. (2558). อิทธิพลของการจัดการในองค์การมีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลบางปะอิน. *วารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี*, 10(2), 89-100.
- อัญชญา พานิช. (2550). *องค์ประกอบประสิทธิผลองค์กรของมหาวิทยาลัยราชภัฏ*. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ศิลปาคร.
- Cambell, R. Corball, J. L., & Ramsawyer, J. A. (1967). *Introduction to educational administration*. Boston: Ally and Bacon.
- Daft, R. L. (1997). *Leadership: Theory and practice*. Forth Worth, TX: Dryden Press.
- David, G. Moore, D. G., & Burns, R. K. (1956). How good is good morale?. *Factory Management and Maintenance*, 3(9), 130-131.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis (7th ed.)*. New York: Pearson.
- Hooper, D., Coughlan, J., & Mullen, M. (2008). Structural equation modelling: Guidelines for Determining Model Fit. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53-60.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational administration: Theory research and practice*. New York: McGraw-Hill.
- Hsu, K. Y., & Ryder, D. (2002). Model of structural equation, causal relationship between leadership, morale Personnel effectiveness. *Structural Equation Modeling*, 9(2), 233-255.

Phongpisanu B. (.2019)Techniques for Writing Chapter I of Research and Development in Public Health. *Med J Clin Trials Case Stud*, .000222 :(4)3DOI: /10.23880/mjccs- 16000222

Phongpisanu B. (.2019)Process of Research and Development in Public Health. *International Journal of Clinical Case Studies & Reports*, .65-61 :(1)2

Phongpisanu B. (.2018)Main Steps of Doing Research and Development in Public Health. *Med J Clin Trials Case Stud*, .000183 :(10)2DOI: /10.23880/mjccs-16000183

Robbins, S. P. (1990). *Organization theory: Structure, design and applications* (3rd ed.).Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Slocum, J. W., & Hellriegel, D. (2011 a). *Organizational behavior* (13thed.). Mason, OH: South Western.

Weakliem, D, & Frenkel, S. (2006). *Moral and workplace performance*. *Work and Occupations* August, 33(3), 335-361.Yukl, G. A. (1994). *Leadership in organizations*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall